

Gent
stad in
werking

Gsiw actiegroep Re-integratie

FASE 2: ACTUELE CIJFERS – LANGDURIGE AFWEZIGHEID
UPDATE TOT 2021

Wat is langdurige afwezigheid?

Werknemers, werklozen en zelfstandigen die door ziekte of ongeval (geen beroepsziekte of arbeidsongeval) niet meer kunnen werken

- > Ten hoogste 1 jaar: “primaire arbeidsongeschiktheid” (pao)
- > Vanaf 1 jaar: “invaliditeit” (inv)

Cijfers RIZIV Gentse groep invaliden

CIJFERS VAN 2016-2021

Data arbeidsongeschiktheid & invaliditeit

Bron: RIZIV

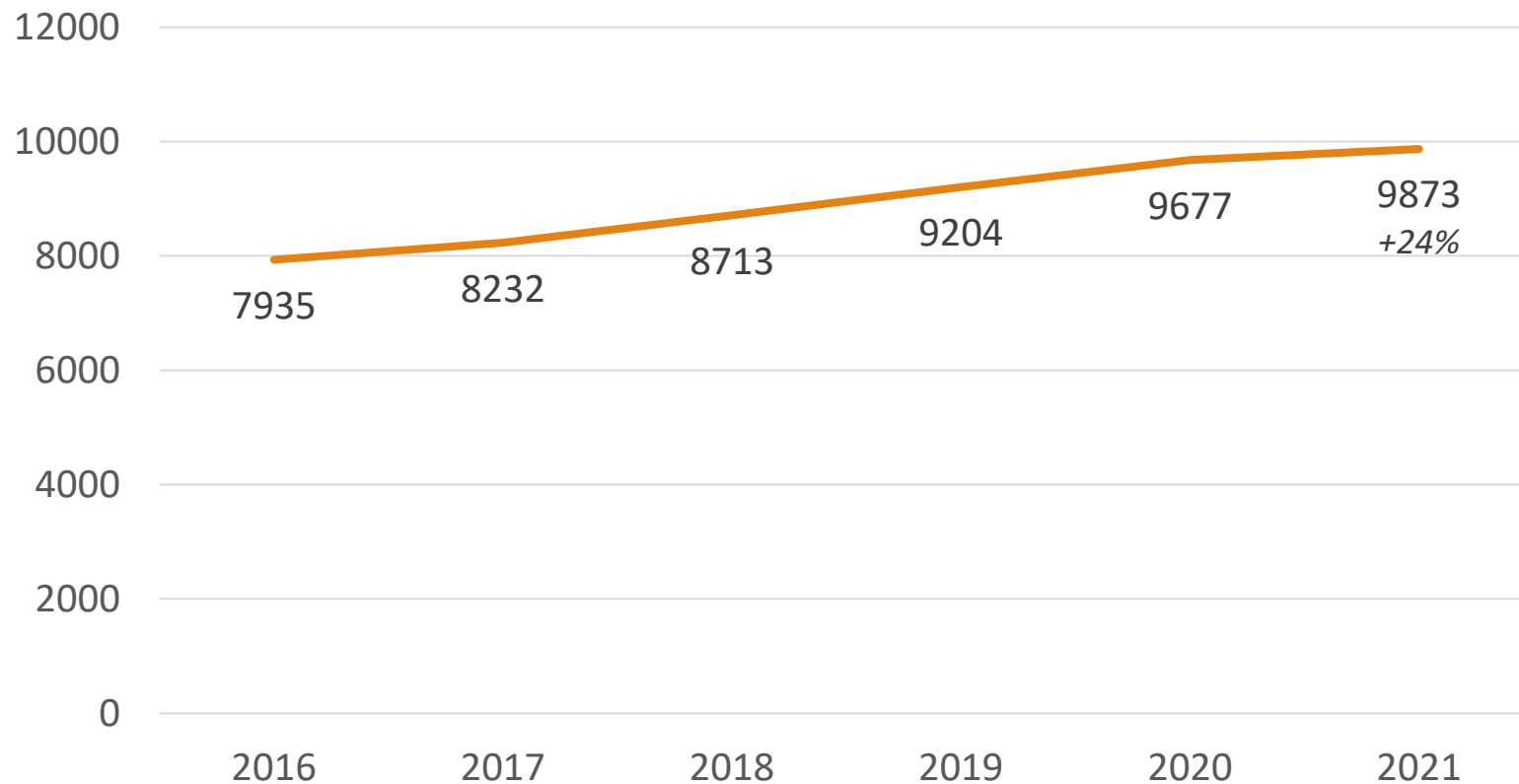
Voorlopig enkel aantal invaliden, geen primaire arbeidsongeschiktheid

- > Wel info over uittredes pao/inv
- > pao-info aangevraagd bij het RIZIV
- > 2016-2021

Opdelingen:

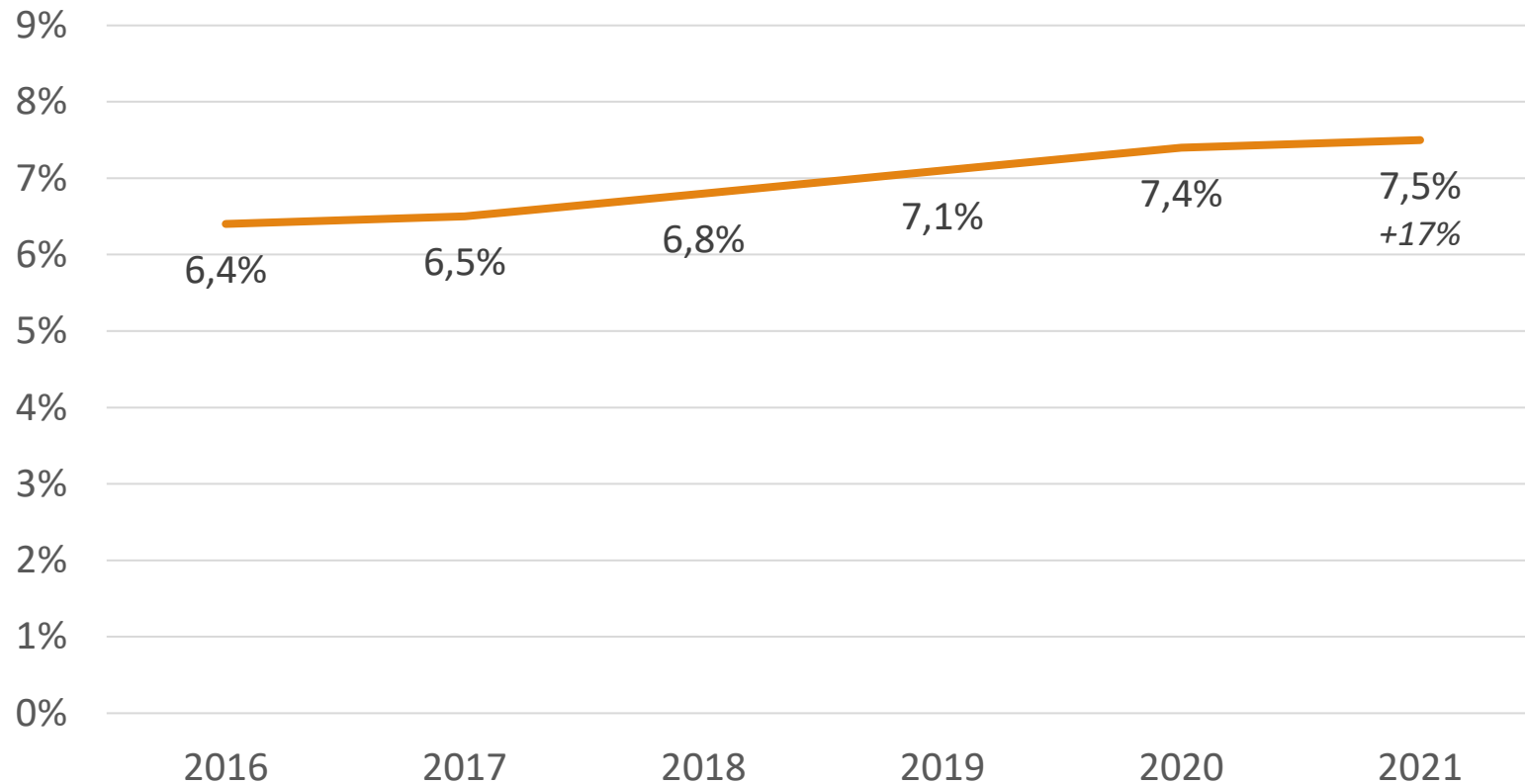
- > Geslacht, leeftijd, statuut, duur inactiviteit (bij uittrede)
- > Niet: sector, loon, ...

Aantal Gentse invaliden nam voorbije jaren sterk toe

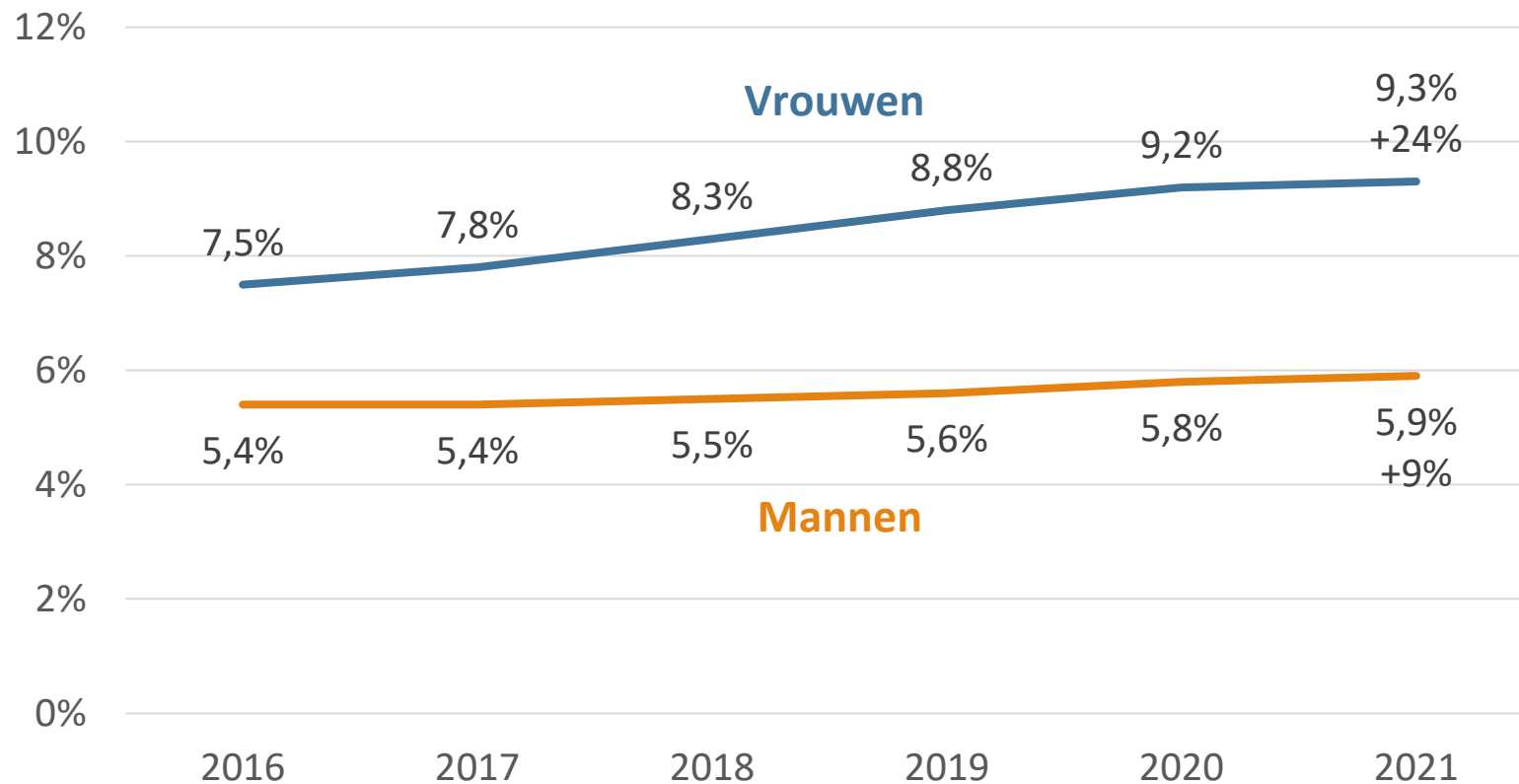
- Stijging sinds 2016 in lijn met stijging in andere **centrumsteden & Vlaanderen**
 - Gent: +24%
 - Antwerpen: +21%
 - Vlaanderen: +22%
- Stijging 2020-2021 opmerkelijk lager dan voorgaande jaren
- (Nog) geen info over aantal **primair arbeidsongeschikten**, maar ook daar onvermijdelijk een stijging

Stijging in % beroepsbevolking minder uitgesproken maar nog steeds fors

- Absolute cijfer gedeeld door de beroepsbevolking (BB = werkenden + werkzoekenden zonder werk)
- → uitzuiveren trend beroepsbevolking
- Groep ter grootte van +/- **7,5% Gentse BB in invaliditeit**
 - Licht hoger in Antwerpen (7,9%) en Vlaanderen (8,1%)
- Stijging 2016-2021 van 17% (in lijn met Antwerpen en Vlaanderen)

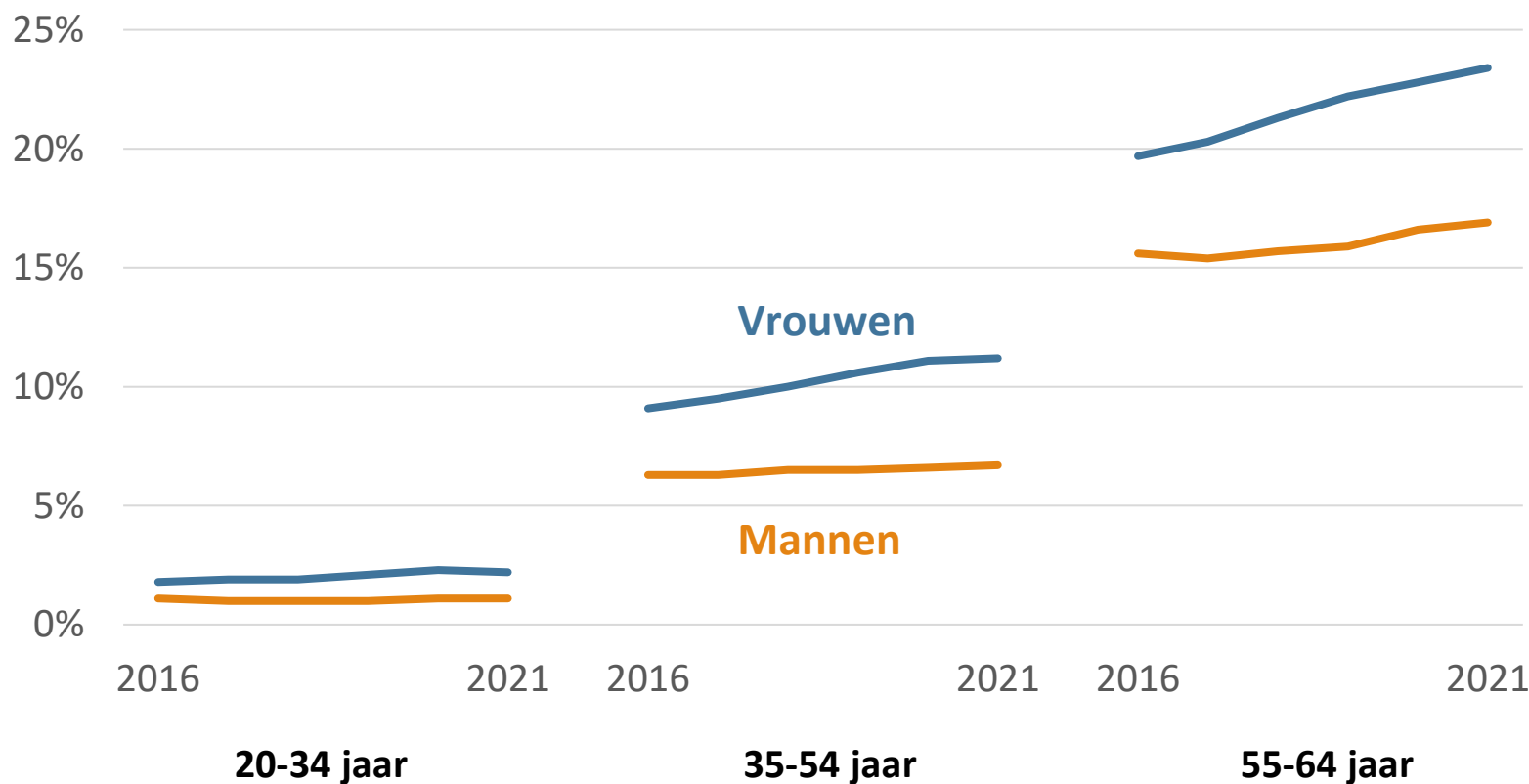
Stijging invaliden t.o.v. beroepsbevolking voornamelijk bij vrouwen

- Grafiek: invaliden in % BB
- Zowel in absoluut aantal als in % beroepsbevolking **steeds meer vrouwen**
- 2021: 4200 mannelijke en 5700 vrouwelijke invaliden
- Op 5 jaar tijd bijna kwart stijging bij vrouwen, bij mannen minder dan 10%

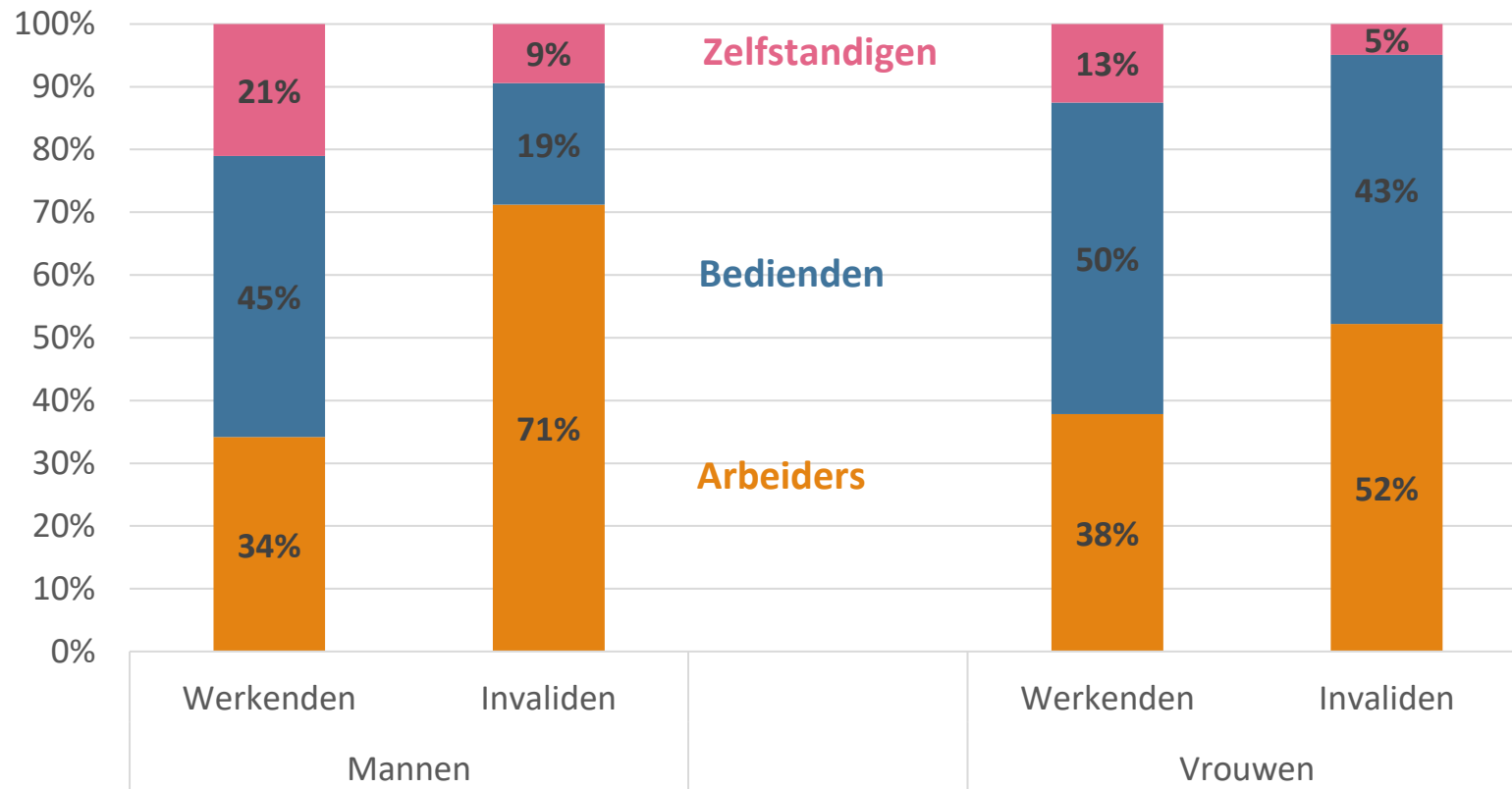
Sterke correlatie met leeftijd

Recente toenames vooral bij oudere wn

- Grafiek: invaliden in % BB
- **Grote correlatie met leeftijd**
 - **Niet lineair**
 - Groep vrouwen ter grootte van bijna 25% beroepsbevolking 55-64 zit in invaliditeit (!) – gelijkaardige cijfers in Antwerpen / VL
 - Amper invaliditeit in jongste leeftijdsgroep: 2,2% bij vrouwen en 1,1% bij mannen (2021)
- Evoluties
 - **Stijging over de tijd** enkel bij 35-54 en 55-64, en dan vooral bij vrouwen

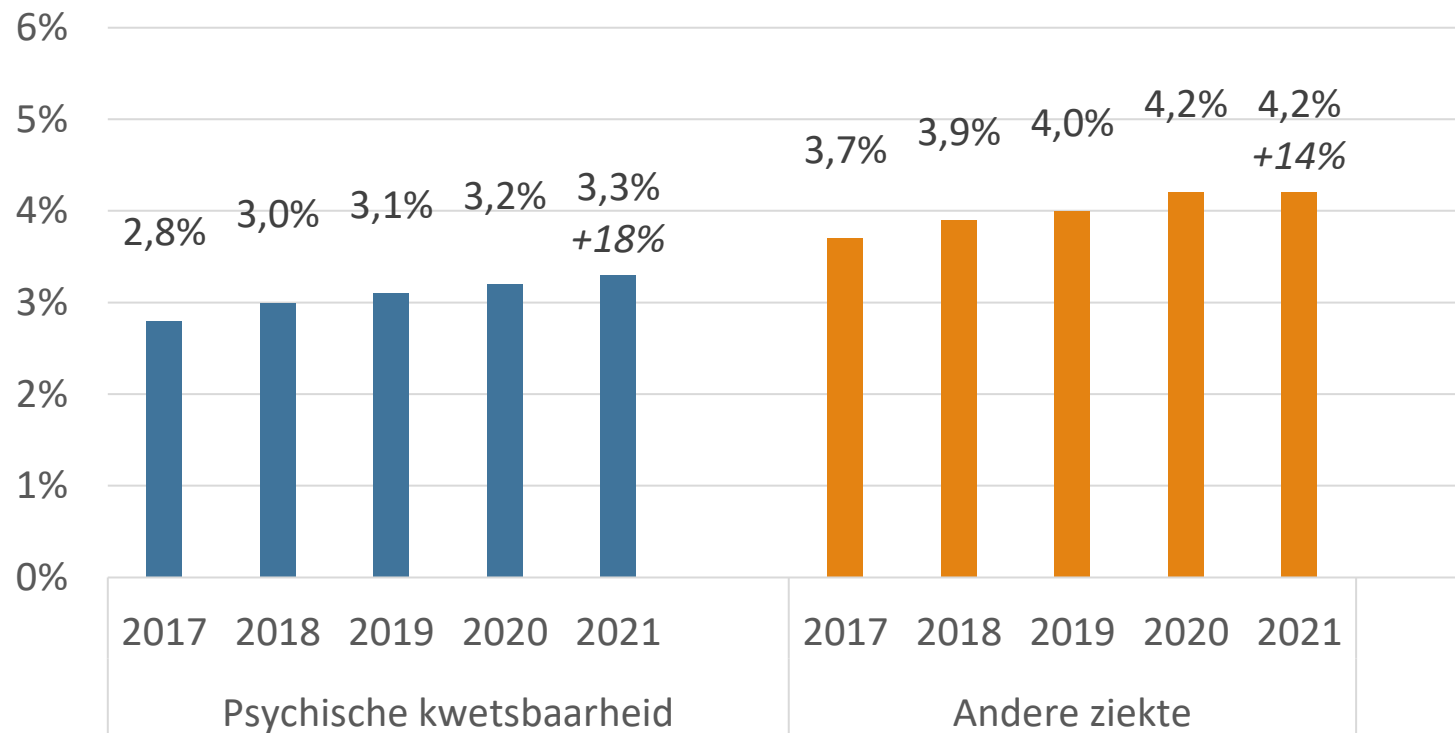
Arbeiders lopen een grotere kans op invaliditeit dan bedienden/zelfstandigen

- Aantal invaliden per statuut (arbeider, bediende of zelfstandige)* en geslacht ten opzichte van het aantal werkenden per statuut.
- Relatief meer invalide **arbeiders** dan werkende arbeiders
 - Werkenden: grootste groep = bedienden
 - Invaliden: grootste groep = arbeiders
 - Vooral bij mannen het geval
- **Verhoudingen blijven vrij constant** over de tijd (2016-2021)

Bron: RIZIV & WSE, cijfers voor 2021. Verdeling loontrekkenden in arbeiders en bedienden op basis van het Belgische gemiddelde

Opmars psychische kwetsbaarheid als oorzaak invaliditeit

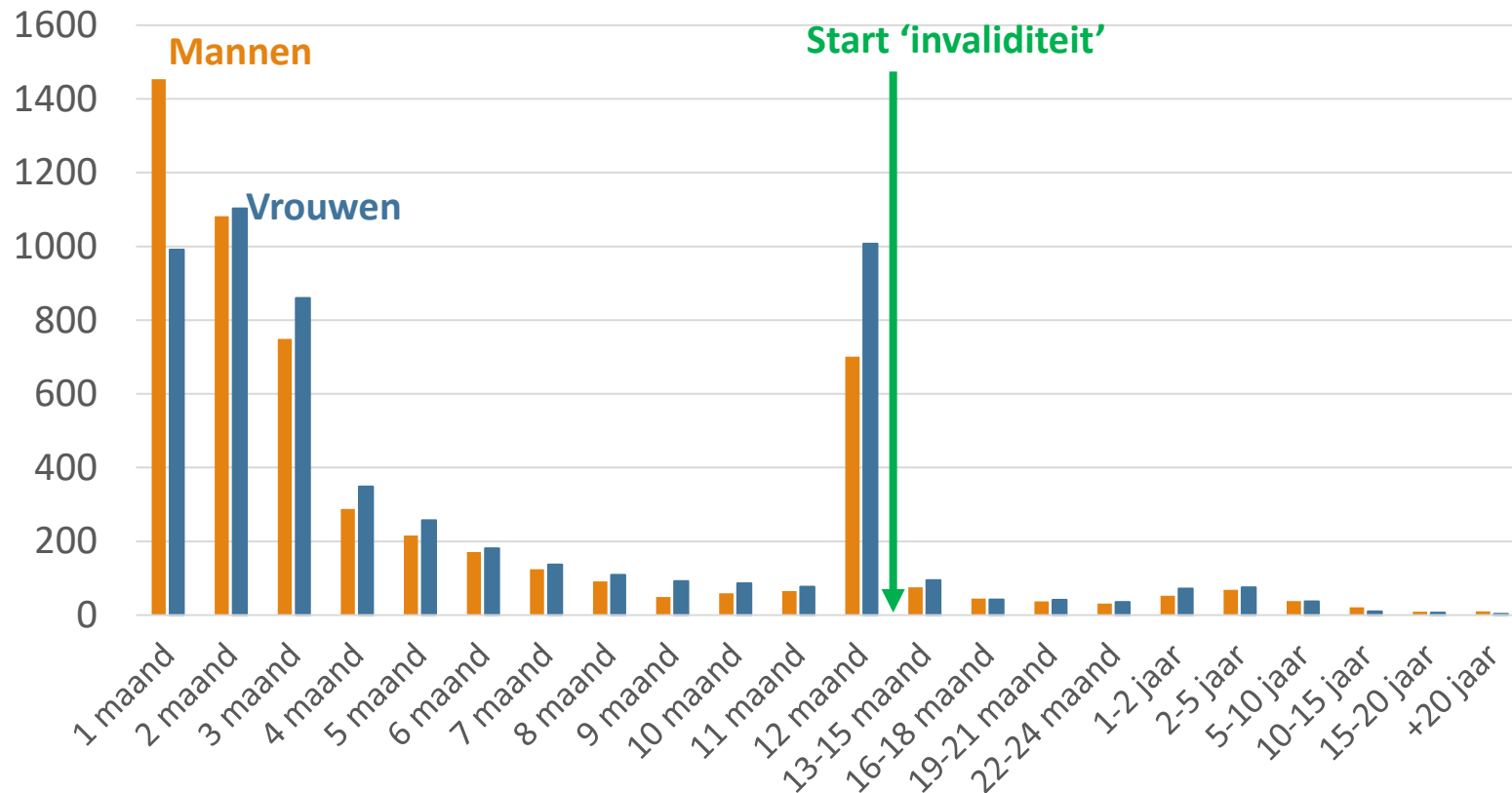

- Grafiek: invaliditeit in % BB
- Opdeling ziektebeeld*:
 - Psychische kwetsbaarheid als proxy voor mentale arbeidsongeschiktheid
 - De restgroep voor fysieke arbeidsongeschiktheid
- Stijging bij zowel fysieke als psychische kwetsbaarheid, MAAR
 - Mannen: enkel stijging fysieke kwetsbaarheid, bij vrouwen beide types
 - Arbeiders enkel stijging fysieke kwetsbaarheid, bedienden enkel psychisch
 - Stijging vooral bij oudere leeftijdsgroepen
- Meer invaliditeit door fysieke kwetsbaarheid, MAAR
 - Niet bij bedienden, niet bij jongste leeftijdsgroep
 - Patroon sterker bij oudere leeftijdsgroepen

* Psychische kwetsbaarheid: ZG5 Psychische stoornissen en gedragsstoornissen (<https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/dwh/variabledetail/rijksinstituut-voor-ziekte-en-invaliditeitsverzekering/Variables/medische-code.html?filter=institution&institution=78716&sources=&themes=>)

Bron: RIZIV & WSE, cijfers voor 2021

Meeste uittredes in begin, piek net voor 12m

- Aantallen voor **2019**
 - Cijfers vrij constant (2016-2019)
- **Grote verschillen** qua uittrede naargelang **duur**
 - >50% alle uittredes binnen 3 maanden → grootste deel (vermoedelijk) terug aan het werk
 - Belangrijke piek (15% aantal uittredes) net voor 1 jaar → mensen “mogen” niet toetreden tot invaliditeit
 - 7% alle uittredes zijn uittredes van mensen die in invaliditeit zitten
 - Hogere uittrede mannen in eerste maand gelinkt aan groter aantal mannelijke arbeiders

Bron: RIZIV & WSE, cijfers voor 2019

Conclusies

Ontbrekende cijfers

Hoeveel primair arbeidsongeschikten zijn er?

- Verschillen zij van de toetreders in invaliditeit?
- Cijfers aangevraagd bij het RIZIV

In welk statuut belanden de uittredes pao/inv?

Cijfers op sectorniveau

- Gedetailleerde data-aanvraag bij KSZ nodig
- Voorlopig enkel Vlaamse cijfers uit de sectorconvenanten

Samengevat

Probleem niet gelijk voor alle socio-economische groepen. Aandacht nodig voor:

- Vrouwen
- Arbeiders
- 40+ers

Piek net voor 1 jaar

- Overgang naar invaliditeit
- Opportuniteit terug-naar-werk coördinatoren?